

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112, Dep.
0032 OSLO

Hamar, 08.09.2014

Deres ref:

Vår ref: Sak. nr. 14/9174 - 1
Saksbeh. Hilde Kristin Hansen Tlf. 62544899

Forslag til endringer i tekniske krav til byggverk, S.nr. 14/2354

Høringssvar fra Rådet for likestilling for funksjonshemmede i Hedmark.

Selv om det er bred politisk enighet om funksjonshemmedes rett til full samfunnsdeltakelse og likestilling, er denne målsettingen på langt nær oppfylt når det gjelder boligsituasjonen for funksjonshemmede. i høringsnotatet trekkes følgende frem:

«I følge SSBs levekårsundersøkelse i 2007 var 10 prosent av boligene tilgjengelige for rullestolbrukere. Fram mot 2060 anslås tallet på brukere som årlig låner hjelpemidler å øke med 122 prosent i forhold til 2012. Hjelpemiddelbrukere 70 år og eldre anslås i 2060 å utgjøre vel 77 prosent av disse. De viktigste hjelpemiddeltypene er de som retter seg mot personer med nedsatt bevegelsesevne, det vil si rullestoler, rullatorer og liknende ganghjelpemidler. Hjelpemidler kan sammen med andre tiltak i boligen bidra til at brukerne kan bo lengst mulig hjemme.»

Behovet for nye boliger er formidabelt, både for eldre og unge, og ikke minst for bosetting av flykninger. I tillegg er det kun 7 % av den bygningsmassen som vi i dag benytter til boliger som er tilgjengelig for mennesker som bruker rullestol eller annet hjelpemiddel for å bevege seg rundt.

Dagens boligsituasjon preges av mangel på universelt utformede boliger som er tilgjengelige for mennesker med ulike funksjonsnedsettelse og dårlige finansieringsmuligheter for etablering i egen bolig. Både kommunale og fylkeskommunale

Råd for likestilling for funksjonshemmede

BESØK: Parkgata 64, Hamar POST: Pb. 4404, Bedriftssenteret, 2325 HAMAR
TELEFON: 62 54 40 00 E-POST: postmottak@hedmark.org ORG.NR: 942 116 217

www.hedmark.org

myndigheter har et ansvar for at det legges til rette for en aktiv boligpolitikk, hvor det bygges boenheter, som kan brukes av alle og ligger attraktivt plassert.

Rådet for likestilling for funksjonshemmede i Hedmark ønsker fortsatt fokus på kvalitet i boliger og fremtidsrettet boligbygging. Dagens byggeforskrifter vil bidra til at flere kan bo hjemme i større deler av livet og kunne velge boform ut fra livsfase og livssituasjon.

Forslaget til forenkling i de byggetekniske kravene begrunnes med høyere byggekostnader. Både SINTEF og arkitektbedriftene har tilbakevist at de nye byggekravene gir for store utgifter.

http://www.nrk.no/okonomi/_hoye---boligpriser---skyldes---ikke---krav---1.11715590
<http://www.arkitektbedriftene.no/Nye---myndighetskrav---er---ikke---arsak---til---okte---boligpriser---og---lav---lonnsomhet---i---byggenaringen>

Departementet legger fram følgende høringsforslag om forenkling av byggetekniske krav til boliger og boligområder:

1. Endring av tilgjengelighetskrav i boenhet
 Det foreslås to alternative endringer av tilgjengelighetskrav i boenhet.
  - A. Unntaksalternativet --- kun for små boenheter
 Unntak fra tilgjengelighetskrav for 50 prosent av de boenheter som er 50 m² BRA eller mindre i en bygning.
  - B. Reduksjonsalternativet --- for alle boliger med krav om tilgjengelig boenhet
 Krav til snusirkel reduseres fra 1,5 m til 1,4 m og skal gjelde i kun ett rom av hver funksjon.

Rådet for likestilling for funksjonshemmede i Hedmark vil primært avvise høringsforslagets endringer i byggeforskriften. Endringen vil ikke medføre noen «forenkling» av forskriftene, men bare redusere krav.

Alternativ B er likevel et langt dårligere forslag enn A. Enkelte av de som bruker kombistoler vil ikke kunne bruke boligen, fordi det blir for liten plass. Statistikk fra NAV for utlevering av elektriske rullestoler i løpet av 2013 viser at NAV har levert ut over tre ganger så mange rullestoler i klasse B som rullestoler for klasse A (1760 kombistoler og 506 innestoler) – altså er over 77 % av stoler som leveres ut kombinertstoler. Dette forholdet har vært stabilt i flere år. En reduksjon av arealet for snusirkel vil derfor hindre brukere av den mest vanlige rullestoltypen fra å kunne bruke boligene som bygges med reduserte krav. Retten til ikke å bli diskriminert er garantert av FN---konvensjonen, og Diskriminerings--- og tilgjengelighetsloven, og man kan dermed bli krenket når eksisterende regelverk endres.

Ut over dette, vil trangere og mer marginale løsninger gi høy slitasje på vegger og møbler ved sammenstøt og håndtering av hjelpemidler og utstyr. Det vil kunne være svært vanskelig å bruke eksempelvis pasientløfter, og de som måtte ha behov for personlig bistand vil kunne slite. Barnefamilier med behov for stallebord og barnevogn vil også tape på dette. Rådet for likestilling for funksjonshemmede i Hedmark ber om at alternativ B skrinlegges.

Alternativ A gir færre valgmuligheter for boligkjøpere med funksjonsnedsettelse. Sett i forhold til Reduksjonsalternativet i 1B er 1A mindre inngripende og gjør mindre skade for funksjonshemmedes muligheter for et likeverdig liv. Den offentlige diskusjonen har i utgangspunktet omhandlet boliger under 35 m². Det virker derfor unødvendig å strekke unntaksgrensen til 50 m². Dersom alternativ A blir valgt, vil vi råde regjeringen til å endre grensen til 35 m².

2. Endring av krav til uteareal

Det foreslås å fjerne kravet om universell utforming av felles uteareal for større boligområder med småhus, der det ikke er krav om heis. Videre foreslås det å redusere kravet til stigningsforhold til gangatkomst til bolig. Rådet for likestilling av personer med funksjonshemninger i Hedmark mener dagens formulering i byggeforskriften vil gi best bokvalitet for alle. Videre er rådet kjent med at den norske topografi byr på utfordringer når det gjelder stigning på atkomstveier, og at det i enkelte tilfeller er vanskelig å oppnå stigningsforhold 1:20. Det er likevel ikke grunn til generelt å redusere brukbarheten på alle stigninger som har med bolig å gjøre. Å redusere stigningskravet på gangvei og ramper til bolig fra 1:20 til 1:15 vil være uheldig. Nye bomiljø som etableres har levetid i svært mange år. Dersom denne løsningen ikke blir tilfredsstillende for beboerne, vil regningen for eventuell utbedring komme til dem fremfor utbygger. Etter vår mening er det mest hensiktsmessig å bygge gode bomiljø ved opprettelsen. Rådet for likestilling for funksjonshemmede i Hedmark fraråder endring i byggeforskriften på dette punktet.

3. Andre endringsforslag

Det foreslås en endring i §11---13:

Brannceller som består av flere etasjer, eller har mellometasje, skal ha minst én utgang fra hver etasje. I byggverk i risikoklasse 1, 2, 3 og 4 kan utgangen fra disse planene, utenom inngangsplanet, være vindu som er tilrettelagt for sikker rømning. I branncelle i byggverk i risikoklasse 4 med automatisk slokkeanlegg kan øverste plan ha utgang via nærmeste underliggende plan.

Rådet for likestilling for funksjonshemmede i Hedmark er bekymret for funksjonshemmedes muligheter for rømning fra bygg med mange etasjer. Vi frykter at det i mange tilfeller er mangelfullt når det gjelder gode organisatoriske tiltak, og at rømningsveiene i praksis ofte kan være lite egnet for assistert rømning.

Når det foreslås at man først skal bevege seg en etasje ned i bygget før man kommer til en rømningsvei som leder ut, er vi redd for at mennesker med funksjonsnedsettelse kan

bli stående igjen i øverste etasje og lettere bli glemt i rømnings situasjonen. Det er selvfølgelig bra med automatiske slukkeanlegg/overrislingsanlegg som øker rømningstiden betydelig. Men i enkelte raske og eksplosjonsartede branner vil overrislingsanlegget likevel ikke bremse nok på brannens utvikling.

Rådet for likestilling for funksjonshemmede i Hedmark mener automatisk slukkeanlegg alene ikke er god nok grunn til å gi anledning til å rømme fra underliggende etasje. Vi mener det i forskriften må settes særlige og tydelige krav til utarbeidelse av rømningsplaner, branninstrukser, hjelpemidler til assistert rømning og stedlige rutiner før rømning fra underliggende etasje kan godkjennes.

Rådet for likestilling for funksjonshemmede i Hedmark mener den foreslåtte endringen i § 11---13 ikke blir tatt inn.

Med vennlig hilsen

Terje A. Hoffstad
Leder for Rådet for likestilling for funksjonshemmede

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til: Fylkesdirektøren, Fylkesmannen i Hedmark